

ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Biudžetinė įstaiga, Vingio g. 15A, LT-62169 Alytus, tel./faks. (8 315) 51 653 el. p. biuras@alytausvsb.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 301768543

**ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS BENDROJO UGDYMO ĮSTAIGOSE
BESIMOKANČIŲ VAIKŲ SVEIKATOS RODIKLIŲ PROFILIS,
DANTŲ IR ŽANDIKAULIŲ BŪKLĖS VERTINIMAS 2020 M.**

Alytus, 2021

TURINYS

ĮVADAS	3
SAVIVALDYBĖJE BESIMOKANČIŲ VAIKŲ SVEIKATOS RODIKLIŲ PROFILIS	4
1.1. Vaikų sveikatos rodiklių analizė	6
1.2. Mokinių pasiskirstymas pagal KMI įvertinimą ir fizinio ugdymo grupes bei jų pokyčiai	6
2. MOKINIŲ DANTŲ IR ŽANDIKAULIŲ BŪKLĖS VERTINIMAS	7
2.1. Mokinių dantų vertinimo indekso intensyvumo rodiklis	7
2.2. Mokinių žandikaulių būklės vertinimas	8
IŠVADOS	9
REKOMENDACIJOS	10

IVADAS

Profilaktiniai mokinių sveikatos patikrinimai atliekami Vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-657 „Dėl elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, nuo 2018 m. birželio 1 d. duomenys, susiję su vaiko sveikatos pažymėjimu, visose asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarkomi elektroniniu būdu. Elektroniniu būdu užpildytas ir pasirašytas vaiko sveikatos pažymėjimas patenka į Elektroninę sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą (ESPBI IS), iš kurios yra perduodamas į Higienos instituto Vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą (VSS IS). Su šia sistema dirba visuomenės sveikatos specialistai, vykdančys visuomenės sveikatos priežiūrą mokykloje. Vaiko sveikatos pažymėjimas (sistemos apskaitos forma) susideda ir dviejų dalių, pirmąją pildo vaiko šeimos gydytojas kuriame privalo būti nurodyta vaiko fizinės būklės įvertinimo duomenys ir pažymėtas tam tikras sutrikimas pagal diagnozę. Taip pat, pateikiama išvada apie mokinių fizinį pasirengimą – jis priskiriamas vienai iš trijų fizinio ugdymo grupių. Antrąją pažymėjimo dalį turi užpildyti bei pasirašyti odontologas. Gydytojas į formą privalo įrašyti pieninių arba nuolatinių dantų būklę ir pateikti informaciją apie sąkandžio patologiją, jei tokia yra.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. V-905 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ 75 punkte nurodyta, kad mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi užtikrinti, kad mokiniai iki 18 metų ugdymo procese dalyvautų pasitikrinę sveikatą.

Privalomas mokinių sveikatos patikrinimas yra labai svarbus, nes padeda laiku nustatyti sveikatos sutrikimus ir ligas, taip pat padeda išvengti didesnių mokinių sveikatos sutrikimų ugdymo proceso metu.

Ataskaitoje pateikiami ir aprašomi 2020 m. Alytaus miesto savivaldybės ugdymo įstaigose besimokančių vaikų sveikatos būklę atspindintys rodikliai bei šių rodiklių analizė, naudojantis oficialiais statistikos šaltiniais, Higienos instituto Vaikų sveikatos stebėsenos informacine sistema (VSS IS).

SAVIVALDYBĖJE BESIMOKANČIŲ VAIKŲ SVEIKATOS RODIKLIŲ PROFILIS

Pagal Higienos instituto Vaikų sveikatos stebėsenos informacinės sistemos (VSS IS) pateiktus duomenis, 2020 metų duomenimis Alytaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigas lankė 7040 vaikų, profilaktiškai sveikatą patikrino 98,6 proc. mokinių. Pagrindinio rodiklių sąrašo analizė atliekama palyginant Alytaus miesto savivaldybės besimokančių vaikų sveikatos rodiklius su Lietuvos vidurkiu (1 lentelė).

1 lentelė. Alytaus miesto savivaldybėje besimokančių vaikų sveikatos rodiklių profilis 2020 metais.
Šaltinis: Higienos instituto Vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą (VSS IS).

- Statistiškai reikšmingai mažesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje ● Statistiškai reikšmingai didesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje
○ Rodiklis statistiškai reikšmingai nesiskiria, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Min	Max	Rodiklio reikšmė Lietuvoje	Vaizdavimas	Pokytis nuo praeitų metų
1.	Mokinių, lankančių ugdymo įstaigas savivaldybėje, skaičius	7040	7040	-	-	348870,00		-2,05
2.	Mokinių, pristačiusių formą Nr. E027-1, dalis (%)	3508	49,83	69,00	481,00	51,76		-32,64
3.	Mokinių, kurių formos Nr. E027-1 formos I dalis "Fizinės būklės įvertinimas" užpildyta, dalis (%)	5852	83,13	128,00	652,00	77,62		-13,70
4.	Mokinių, kurių formos Nr. E027-1 formos II dalis "Dantų ir žandikaulių būklės įvertinimas" užpildyta, dalis (%)	3871	54,99	79,00	535,00	55,21		-26,66
5.	Mokinių, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų, dalis (%)	4807	82,14	95,00	543,00	85,21		-26,02
6.	Mokinių, turinčių per mažą svorį, dalis (%)	450	10,85	11,00	50,00	11,47		-39,19
7.	Mokinių, turinčių normalų svorį, dalis (%)	2649	63,85	49,00	304,00	64,53		-41,15
8.	Mokinių, turinčių antsvorį, dalis (%)	753	18,15	12,00	113,00	16,53		-29,36
9.	Mokinių, turinčių nutukimą, dalis (%)	297	7,16	5,00	43,00	7,46		-34,58
10.	Mokinių, priskiriamų pagrindinei fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	5676	97,31	114,00	631,00	96,17		-13,50
11.	Mokinių, priskiriamų parengiamajai fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	76	1,30	1,00	12,00	2,64		-29,63
12.	Mokinių, priskiriamų specialiajai fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	81	1,39	1,00	27,00	1,18		-7,95
13.	Mokinių, kuriems nurodytos bendrosios rekomendacijos, dalis (%)	228	3,90	2,00	43,00	10,49		-16,18
14.	Mokinių, kuriems nurodytos specialiosios rekomendacijos, dalis (%)	106	1,81	1,00	23,00	8,20		360,87
15.	Mokinių atleistų nuo kūno kultūros pamokų, dalis (%)	32	0,55	1,00	6,00	0,51		NA
16.	Mokinių, kuriems pritaikytas maitinimas, dalis (%)	14	0,24	1,00	3,00	0,80		NA
17.	Mokinių, turinčių per aukštą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (%)	1309	44,09	18,00	157,00	19,05		-25,63

*Mokinių pasiskirstymas pagal kūno masės indekso grupes:

**Mokinių pasiskirstymas pagal dantų ėduonies intensyvumą (KPI indeksas, kur K - ėduonies pažeistų dantų skaičius, P - plombuotų dantų skaičius, I - išrautų nuolatinių dantų skaičius):

Pastaba. 2-17 rodiklis paima tik tuos mokinius, kurie ugdymo įstaigai pristatė Formą Nr. E027-1. I rodiklis apima visus ugdymo įstaigas lankančius vaikus. KPI ir kpi indekso ribos: Labai žemas - 1,2. Žemas - 1,2-2,6. Vidutinis - 2,7-4,4. Aukštas - 4,5-6,5. Labai aukštas - 6,5. Apskaičiuoto rodiklio atvaizdavimo grafikas nerodomas, nes „MIN“ - „MAX“ reikšmių nėra arba minėtiosios reikšmės yra vienodos.

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Min	Max	Rodiklio reikšmė Lietuvoje	Vaizdavimas	Pokytis nuo praėjusių metų
18.	Ligotumas kraujo ir kraujodaros organų ligomis bei tam tikrais sutrikimais, susijusiais su imuniniais mechanizmais (D50-D89)(1000 mokinių)	58	8,24	2,20	18,99	9,28		-19,44%
19.	Ligotumas endokrininėmis ir medžiagų apykaitos ligomis (E00-E90)(1000 mokinių)	422	59,94	37,74	102,69	63,21		-20,97%
20.	Ligotumas psichikos ir elgesio sutrikimais (F00-F99)(1000 mokinių)	339	48,15	11,96	417,72	43,80		-21,16%
21.	Ligotumas nervų sistemos ligomis (G00-G99)(1000 mokinių)	239	33,95	12,10	120,25	19,56		-16,72%
22.	Ligotumas akies ir jos priedinių organų ligomis (H00-H59)(1000 mokinių)	1924	273,30	191,18	424,05	197,56		-12,39%
23.	Ligotumas ausies ir speninės ataugos ligomis (H60-H95)(1000 mokinių)	262	37,22	22,88	59,41	32,19		-44,61%
24.	Ligotumas kraujotakos sistemos ligomis (I00-I99)(1000 mokinių)	82	11,65	3,51	31,65	23,55		-14,58%
25.	Ligotumas kvėpavimo sistemos ligomis (J00-J99)(1000 mokinių)	2378	337,78	203,29	537,97	278,27		-35,63%
26.	Ligotumas virškinimo sistemos ligomis (K00-K93)(1000 mokinių)	1700	241,48	165,03	354,17	181,85		-21,70%
27.	Ligotumas odos ir poodžio ligomis (L00-L99)(1000 mokinių)	424	60,23	43,35	115,79	68,59		-21,04%
28.	Ligotumas jungiamojo audinio ir raumenų sistemos ligomis (M00-M99)(1000 mokinių)	642	91,19	37,74	120,69	71,49		-27,87%
29.	Ligotumas lytinėmis ir šlapimo sistemų ligomis (N00-N99)(1000 mokinių)	200	28,41	12,58	43,10	26,31		-1,48%
30.	Susižalojimų, apsinuodijimų ir tam tikrų išorinių poveikių padarinių skaičius (S00-T98)(1000 mokinių)	858	121,88	80,07	164,01	113,76		-23,94%
31.	Mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V00-Y89)(100 000 mokinių)	-	-	-	-	8,31		NA
32.	Asmens apsilankymas sveikatos priežiūros įstaigose patikrinimui ir/ar ištyrimui (Z00) (1000 mokinių)	1717	243,89	138,36	326,09	121,40		+45,63%

N - absoliutus asmenų skaičius; Rodiklio reikšmė savivaldybėje - skaitinė rodiklio reikšmė pasirinktoje savivaldybėje; Min - minimali rodiklio skaitinė reikšmė savivaldybės mokyklose; Max - maksimali rodiklio skaitinė reikšmė savivaldybės mokyklose; Rodiklio reikšmė Lietuvoje - skaitinė rodiklio reikšmė Lietuvoje; Vaizdavimas - pateikiama linija nurodo rodiklio reikšmių pasiskirstymą savivaldybėje pagal kvartilius (žalia spalva paryškinta sritis, kuri apima 50% reikšmių). Atskirai vertikalia linija rodiklio reikšmė Lietuvoje, o apskritimu - rodiklio reikšmė savivaldybėje; Pokytis - pateikiama skaitinė savivaldybės rodiklio pokyčio reikšmė, kuri vaizduojama su „+“ ženklu, jei reikšmė padidėjo, palyginus su praėjusiais metais ir „-“, jei sumažėjo. Rodiklio pokytis bus pateikiamas rausva spalva, jei tai reiškia statistiškai reikšmingą rodiklio pokytį, palyginti su praėjusių metų reikšme ir balta, jei pokytis nebuvo statistiškai reikšmingas, palyginus su praėjusių metų rodiklio reikšme. NA - per mažas imtis patikimam pokyčių skaičiavimui.

1.1. Vaikų sveikatos rodiklių analizė

Alytaus miesto savivaldybėje 2020 m. vaikų, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų rodiklis statistiškai reikšmingai nesiskiria, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje, Alytaus m. reikšmės dalis siekė 82,14 proc., Lietuvos – 85,21 proc. (1 lentelė). Vaikų, turinčių antsvorį 18,15 dalis (proc.) ženkliai nesiskiria nuo Lietuvos vidurkio (16,53 proc.).

Analizuojant, per paskutinius dvejus (2019–2020 m.) metus, Alytaus miesto savivaldybėje besimokančių vaikų ligotumo rodiklius pagal ligas, matyti, kad didžiausias ligotumas yra kvėpavimo sistemos ligomis ir yra statistiškai reikšmingai didesnė rodiklio reikšmė, palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje (1 lentelė). Rodiklis 2020 m. siekė 337,78/1000 vaikų, 2019 m. – 629,61/1000 vaikų.

2020 m. duomenimis, antrą vietą pagal ligotumą užima virškinimo sistemos ligos. 2020 m. rodiklio reikšmė Alytuje siekė 241,48/1000 vaikų, 2019 m. – 363,75/1000 vaikų. Lyginant rodiklio reikšmę su Lietuvos vidurkiu, rodiklio reikšmė yra statistiškai didesnė ir lenkia Lietuvos vidurkį (181,85/1000 vaikų).

Trečioje vietoje pagal ligotumą yra akies ir jos priedinių organų ligos, šio rodiklio reikšmė palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje taip pat yra statistiškai didesnė ir siekia 273,3/1000 vaikų. Lyginant su 2019 m. duomenimis rodiklis šiek tiek sumažėjo.

1.2. Mokinių pasiskirstymas pagal KMI įvertinimą ir fizinio ugdymo grupes bei jų pokyčiai

Sumažėjęs ar padidėjęs kūno masės indeksas mokinių tarpe yra nemaža problema, kadangi didėja mokinių skaičius turinčių padidėjusį kūno masės indeksą. Tam didžiausią įtaką turi netinkama mityba, fizinio aktyvumo stoka, hormonų sutrikimai organizme paauglystės metu.

Išanalizavus 2020 m. mokinių pasiskirstymą pagal kūno masės indekso (KMI) įvertinimus, galima teigti, kad didžiausia mokinių dalis turi normalų KMI – 63,85 proc. mokinių, tačiau palyginus 2019 m. duomenis, mažėja mokinių skaičius, kurių KMI yra normose. Pateikti duomenys rodo, kad 2020 m. mokinių su padidėjusia kūno mase skaičius – 18,15 proc., o 10,85 proc. turi sumažėjusią kūno masę (1 lentelė).

Skiriamos trys fizinio parengimo ugdymo grupės: pagrindinė – šiai grupei priklausantys vaikai yra visiškai sveiki, parengiamoji – mokiniai turintys nedidelių sveikatos sutrikimų ar neseniai persirgę kokia nors liga, ir specialioji – mankštinamasi pagal specialią fizinio lavinimo programą. Mokiniai nuo fizinio lavinimo pamokų gali būti ir visiškai atleisti.

Alytaus miesto mokinių profilaktinių sveikatos patikrinimų rezultatai rodo, kad 2020 m. 97,31 proc. mokinių buvo priskirti pagrindinei fizinio ugdymo grupei (2019 m. 97,2 proc.). Parengiamojoje

fizinio ugdymo grupėje buvo registruota 1,3 proc. mokinių (2019 m. – 1,5 proc.), specialiojoje 1,39 proc. (2019 m. – 1,2 proc.) ir 0,55 proc. buvo atleisti nuo fizinio lavinimo užsiėmimų (2019 m. – 0,1 proc.) (1 lentelė).

2. MOKINIŲ DANTŲ IR ŽANDIKAULIŲ BŪKLĖS VERTINIMAS

Vaikų dantų ėduonis yra viena labiausiai paplitusių ligų, tai dažniausia dantų praradimo priežastis. Dantų ir žandikaulių būklės vertinimas yra svarbus, siekiant įvertinti dantų būklę įvairaus amžiaus vaikų grupėse. Bendra Lietuvos statistika rodo, kad vaikų dantų būklė yra bloga. Įvairių tyrimų duomenimis. Itin pažeisti būna vaikų pieniniai dantys, kadangi jie dėl savo anatomijos yra labiau ir greičiau pažeidžiami negu nuolatiniai, ir reikalauja atidžios priežiūros.

Atliekant kasmetinį vaiko sveikatos patikrinimą, gydytojas odontologas įvertina vaiko dantų, žandikaulių būklę ir rezultatus įrašo į Vaiko sveikatos pažymėjimo 027-1/a formos antrą dalį „Dantų ir žandikaulių būklės įvertinimas“ ir kaupiama informacija Higienos instituto vaikų sveikatos statistinės informacinės sistemoje (VSS IS), atlikta apibendrinta 2020 metų vaikų dantų ir žandikaulių būklės ataskaita.

2020 metais Alytaus miesto savivaldybės ugdymo įstaigose mokinių Vaiko sveikatos pažymėjimo antrą dalį pateikė 54,99 proc. mokinių.

2.1. Mokinių dantų vertinimo indekso intensyvumo rodiklis

2020 m. išanalizavus Alytaus miesto savivaldybės mokinių dantų būklę, nustatyta, kad 22,62 proc. sveikatą pasitikrinusių vaikų neturėjo ėduonies pažeistų, plombuotų ar išrautų dantų (2019 m. – 23,5 proc.).

Pieninių dantų karieso intensyvumo indeksas užrašomas mažosiomis raidėmis – kpi (ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų skaičius, tenkantis vienam individui), nuolatinė dantų ėduonies intensyvumas išreiškiamas – KPI indeksu. Pagal PSO, kai kpi+KPI reikšmė <1,2, tai rodo labai žemą ėduonies intensyvumą; 1,2-2,6 – žemą; 2,7-4,4 – vidutinį; 4,5-6,5 – aukštą; >6,5 – labai aukštą ėduonies intensyvumą.

Gautais duomenimis, 2020 m. mokinių pieninių ir nuolatinė dantų ėduonies bendras intensyvumo indeksas (kpi+KPI) Alytaus miesto savivaldybėje yra vidutinio intensyvumo – 4,37.

Vaikų, turinčių per aukštą bendrą (KPI-kpi) indeksą, skaičius 2020 m. 44,09 proc. ir yra didesnis už Lietuvos vidurkį (rodiklio reikšmė Lietuvoje – 19,05 proc.) (1 lentelė).

2 lentelė. 2020 m. Alytaus miesto savivaldybėje besimokančių vaikų pasiskirstymas pagal dantų ėduonies intensyvumą (KPI indeksas, kur K – ėduonies pažeistų dantų skaičius, P – plombuotų dantų skaičius, I – išrautų nuolatinių dantų skaičius).

Šaltinis: Higienos instituto Vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą (VSS IS)

2.2. Mokinių žandikaulių būklės vertinimas

Remiantis vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VSS IS), vaikų dantų ir žandikaulių būklės duomenimis 2020 m., 50,89 proc. Alytaus miesto savivaldybės moksleivių sąkandžio patologijos neturėjo. 22,51 proc. vaikų buvo nustatyta pavienių dantų sąkandžio patologija ir 26,59 proc. – žandikaulių patologija.

IŠVADOS

- 2020 m. profilaktiškai sveikatą pasitikrino 98,6 proc. Alytaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigų mokinių.
- Didžiausią mokinių ligotumo dalį 2020 m. sudarė kvėpavimo sistemos ligos, rodiklis savivaldybėje siekė 337,78/1000 vaikų ir yra statistiškai reikšmingai didesnė rodiklio reikšmė palyginus su rodiklio reikšme Lietuvoje, antroje vietoje – virškinimo sistemos ligos (241,48/1000 vaikų), trečioje vietoje – yra akies ir jos priedinių organų ligos (273,3/1000 vaikų).
- Didžiausia mokinių dalis turi normalų KMI – 63,85 proc. mokinių. Pateikti duomenys rodo, kad 2020 m. mokinių su padidėjusia kūno mase skaičius – 18,15 proc., o 10,85 proc. turi sumažėjusią kūno masę.
- 2020 m. 97,31 proc. mokinių buvo priskirti pagrindinei fizinio ugdymo grupei.
- 2020 m. Alytaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigose, vaiko sveikatos pažymėjimo antrą dalį pateikė 54,99 proc. mokinių.
- 22,62 proc. sveikatą pasitikrinusių vaikų neturėjo ėduonies pažeistų, plombuotų ar išrautų dantų.
- Mokinių pieninių ir nuolatinių dantų ėduonies bendras intensyvumo indeksas (kpi+KPI) Alytaus miesto savivaldybėje yra vidutinio intensyvumo – 4,37.
- 2020 m. sąkandžio patologijos neturėjo 50,89 proc. moksleivių.

REKOMENDACIJOS

Tėvams:

1. Laiku nuvesti vaiką pas šeimos gydytoją, atlikti profilaktinį sveikatos patikrinimą bei gydytoją odontologą, kuris įvertina vaiko dantų ir žandikaulių būklę;
2. Patariama pasirūpinti tinkama savo vaikų pamokų ruošos vieta: baldais, apšvietimu;
3. Atkreipti dėmesį į tinkamą vaikų sėdėseną prie kompiuterio, ruošiant pamokas, skaitant knygas ir pan.;
4. Skirti daugiau dėmesio vaikų užimtumui, kad liktų kuo mažiau laisvo laiko sėdėjimui prie kompiuterio ar televizoriaus;
5. Atkreipti dėmesį į vaiko mitybos įpročius, skatinti sveikai maitintis ne tik mokykloje, bet ir namuose;
6. Perkant kuprines, ypač jaunesnio amžiaus mokiniams, privalu atkreipti dėmesį į specialistų rekomendacijas, kuriose nurodomos tinkamos kuprinės rekomendacijos skirtingo amžiaus bei svorio vaikams.

Mokytojams ir mokyklos administracijai:

1. Visą mokyklos bendruomenę, ne tik fizinio lavinimo mokytojus, įtraukti į sveikatinimo veiklą, kartu organizuojant viešus susirinkimus, individualius pokalbius ir įvairius sporto renginius;
2. Skatinti, kad pedagogai užtikrintų tinkamą moksleivių darbo ir poilsio režimą (pertraukų metu mokinius raginti palikti klasę, būti fiziškai aktyvesniems);
3. Mokinius sodinti atsižvelgiant į pažymose pateiktas gydytojų rekomendacijas, pvz. trumparegius sodinti pirmuose suoluose, arčiau lentos;
4. Atkreipti dėmesį į tinkamą mokinio sėdėjimą prie kompiuterio ir mokyklos suole, taip pat baldų aukštį pagal moksleivio ūgį;
5. Kūno kultūros pamokų metu daugiau dėmesio skirti pratimams, kurie stiprina nugaros, pilvo ir dubens srities raumenis bei gerina laikyseną. Pamokų metu akcentuoti ne normatyvinių reikalavimų įvykdymą, o supažindinti su įvairiomis sportinėmis fizinio aktyvumo veiklomis, tokiu būdu įtraukiant ir sudominant mokinius, ypač mergaites, kurios vyresnėse klasėse ima vengti fizinio lavinimo pamokų;
6. Organizuoti praktinius – teorinius užsiėmimus pedagogams įvairiomis sveikatos temomis.

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistams:

1. Mokiniams rengti paskaitas, prevencinio pobūdžio ir praktinių įgūdžių formavimo aktyvius užsiėmimus apie sveiką mitybą ir taisyklingus burnos higienos įgūdžius;
2. Organizuoti praktinius – teorinius užsiėmimus tėvams įvairiomis sveikatos temomis.